

22 Νοεμβρίου 2024

16 ερωτήσεις - απαντήσεις για τον νέο Προϋπολογισμό και την οικονομία

Με δημοσιονομική σύνεση και ανάπτυξη πάμε την Ελλάδα ψηλότερα

1. Τι να περιμένουμε ότι θα αλλάξει στην Ελλάδα με βάση τον προϋπολογισμό;

Ο Προϋπολογισμός του 2025 δείχνει πως η κυβέρνηση καταφέρνει να ισορροπήσει αποτελεσματικά τη δημοσιονομική υπευθυνότητα με την οικονομική ανάπτυξη.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, η Ελλάδα την επόμενη χρονιά θα σημειώσει το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα μειώσει το συνολικό της έλλειμμα κοντά στο μηδέν και θα καταγράψει τον ταχύτερο ρυθμό μείωσης του δημόσιου χρέους ανάμεσα στα 27 κράτη-μέλη.

Η πολιτική μείωσης των φόρων που εφαρμόζεται τα τελευταία πέντε χρόνια έχει αποφέρει αυξημένα έσοδα, χάρη στη σημαντική ανάπτυξη της οικονομίας – υψηλότερη από τον μέσο όρο της ευρωζώνης – και στις δράσεις για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, τα αποτελέσματα των οποίων είναι ήδη ορατά.

Η φιλοεπενδυτική πολιτική συνεχίζεται δυναμικά, με τις επενδύσεις και τις εξαγωγές να αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω το 2025. Οι δημόσιες επενδύσεις, που ήδη υπερδιπλασιάστηκαν το 2024 σε σύγκριση με το 2019, θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο, ενώ η ανεργία προβλέπεται να επιστρέψει στα επίπεδα προ κρίσης. Αυξάνονται παράλληλα, σε σχέση με το 2019 οι δαπάνες για την υγεία κατά 74% και για την άμυνα κατά 73%.

Συνοπτικά, ο Προϋπολογισμός του 2025 αντικατοπτρίζει μια ισορροπημένη στρατηγική που ανταποκρίνεται στις εθνικές και κοινωνικές ανάγκες, διορθώνει τις συνέπειες της κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας και ανεβάζει την Ελλάδα ψηλότερα.

2. Στο νέο Προϋπολογισμό φαίνεται ότι το κράτος εισέπραξε το 2024 επιπλέον 3,7 δισ. από φόρους. Πώς γίνεται να αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα ενώ εσείς υποστηρίζετε ότι δεν αυξήσατε τους φόρους;

Πράγματι, τα φορολογικά έσοδα αυξάνονται χωρίς να αυξάνονται οι φόροι, επειδή η οικονομία αναπτύσσεται και η φοροδιαφυγή περιορίζεται με παρεμβάσεις όπως η διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS και η εφαρμογή του myDATA που

υιοθέτησε το υπουργείο Οικονομικών. Αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος να αυξάνει κανείς τα δημόσια έσοδα, για να μπορεί να μειώσει φόρους ή να αυξήσει στοχευμένα τις δημόσιες δαπάνες χωρίς τις αρνητικές επιπτώσεις που επιφέρει στην ανάπτυξη η αύξηση των φορολογικών συντελεστών. Συγκεκριμένα:

-Το 2024 τα έσοδα από φόρους προβλέπεται να είναι πράγματι υψηλότερα κατά 3,7 δισ. σε σχέση με τον Προϋπολογισμό. Που οφείλεται αυτή η αύξηση:

- 1 δισ. παραπάνω είναι τα έσοδα από τον ΦΠΑ, που είναι το αποτέλεσμα του περιορισμού της φοροδιαφυγής και της επέκτασης των ηλεκτρονικών συναλλαγών, καθώς τόσο η κατανάλωση όσο και ο πληθωρισμός δεν διαφέρουν σημαντικά από αυτά που προέβλεπε ο Προϋπολογισμός του 2024.

- 1 δισ. επίσης είναι η αύξηση των εσόδων από τη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων που οφείλεται στη μείωση της ανεργίας και την αύξηση των μισθών (τα έσοδα από τη φορολόγηση των ελεύθερων επαγγελματιών είχαν ήδη περιληφθεί στο στόχο του 2024). Είναι ενδεικτικό ότι η αύξηση των αμοιβών το 2024 υπολογίζεται σε 5,2% το 2024 έναντι 3,8% που προέβλεπε ο Προϋπολογισμός.

- 1,15 δισ. επιπλέον είναι η αύξηση των εσόδων από τα νομικά πρόσωπα (εταιρείες), που είναι επίσης αποτέλεσμα των παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, και την έκτακτη εισφορά στα διυλιστήρια που ήταν 300 εκατ..

Το υπόλοιπο ποσό σχετίζεται κατά βάση με αυξημένες εισπράξεις λόγω της ανάπτυξης της οικονομίας.

-Για το 2025 προβλέπεται ότι τα έσοδα από φόρους θα φθάσουν στα 69,2 δισ. με βάση τις εκτιμήσεις για την ανάπτυξη της οικονομίας, την περαιτέρω μείωση της ανεργίας, την αύξηση των αποδοχών, κλπ. Δεν έχουν προβλεφθεί επιπλέον έσοδα από τον περαιτέρω περιορισμό της φοροδιαφυγής, συνεπώς όποια πρόοδος υπάρξει στο σημείο αυτό με τις παρεμβάσεις που θα εφαρμοστούν το επόμενο έτος, θα οδηγήσει σε υπεραπόδοση του Προϋπολογισμού.

Συμπερασματικά, το 2024 το Δημόσιο εισέπραξε 1,8 δισ. επιπλέον (1 δισ. από ΦΠΑ και 800 εκατ. από τα νομικά πρόσωπα) λόγω του περιορισμού της φοροδιαφυγής, χωρίς να αυξηθεί κανένας φόρος και άλλο 1 δισ. από την αύξηση των αμοιβών και την μείωση της ανεργίας. Αυτά είναι τα απτά αποτελέσματα που πέτυχε η κυβέρνηση στο μέτωπο της φοροδιαφυγής, στην πράξη και όχι στα λόγια. Έτσι επιτυγχάνονται όχι μόνο θετικά οικονομικά αποτελέσματα αλλά αντιμετωπίζεται επιπλέον η κοινωνική αδικία, κάποιιοι να πληρώνουν περισσότερα επειδή ορισμένοι άλλοι φοροδιαφεύγουν.

3. Με την ανάπτυξη και την πάταξη της φοροδιαφυγής όπως λέτε, ο Προϋπολογισμός εμφανίζει υψηλότερα πλεονάσματα από το στόχο. Γιατί λοιπόν η κυβέρνηση δεν διαθέτει περισσότερα χρήματα για κοινωνική πολιτική;

Πρώτα από όλα να υπενθυμίσουμε ότι πριν από τα Χριστούγεννα θα υπάρξουν έκτακτα μέτρα στήριξης των ευάλωτων χάρη στην υπεραπόδοση του Προϋπολογισμού. Και να προσθέσουμε ότι υπάρχουν δύο συμπληρωματικοί Προϋπολογισμοί το 2024 οι οποίοι χάρη στην υπεραπόδοση των εσόδων θα

στηρίζουν πιο αποτελεσματικά δημόσιες επενδύσεις για την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Όλα αυτά είναι προς όφελος της κοινωνίας.

Πρέπει να θυμίσουμε επίσης ότι με αυτήν την κυβέρνηση ξεπάγωσαν οι αποδοχές στο Δημόσιο, οι συντάξεις αυξάνονται με βάση τον κανόνα ΑΕΠ/ πληθωρισμού, αυξάνονται επίσης οι αποδοχές για εφημερίες, ένστολους, το φοιτητικό στεγαστικό επίδομα, το επίδομα γέννησης κ.α. Και παράλληλα αυξήθηκε το αφορολόγητο για οικογένειες, μειώθηκαν και συνεχίζουν να μειώνονται οι ασφαλιστικές εισφορές, μειώνεται περαιτέρω ο ΕΝΦΙΑ για τις ασφαλισμένες κατοικίες, επιστρέφεται μόνιμα ο ΕΦΚ στους αγρότες και με νέο σύστημα, ενώ θεσπίζεται φοροαπαλλαγή για κενά σπίτια που θα ενοικιαστούν.

Πέραν αυτών, ο κύριος λόγος για τον οποίο η κυβέρνηση ζήτησε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποδέχθηκε να αυξηθούν οι δαπάνες του 2025 κατά ποσοστό υψηλότερο (3,7%) σε σχέση με τις αρχικές κατευθύνσεις είναι ακριβώς η υπεραπόδοση του Προϋπολογισμού. Αν δεν υπήρχαν τα θετικά αποτελέσματα στη φοροδιαφυγή και την ανάπτυξη φέτος, τα διαθέσιμα κονδύλια για το 2025 θα ήταν λιγότερα και αντίστοιχα μικρότερες οι κοινωνικές παροχές.

Όλα αυτά γίνονται τηρώντας τους δημοσιονομικούς στόχους που συνδέονται με την ετήσια αύξηση πρωτογενών δαπανών. Η αύξηση της απασχόλησης, των μισθών και ευρύτερα του βιοτικού επιπέδου δεν είναι εφικτή χωρίς υγιή δημοσιονομικά, ειδικά σε μια χώρα που εξακολουθεί, παρά την μεγάλη μείωση του, να έχει το υψηλότερο δημόσιο χρέος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Μας λέτε ότι με την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής θα μειώσετε τους φόρους. Όμως για μισθωτούς, συνταξιούχους και γενικά τους συνεπείς φορολογούμενους δεν μειώθηκε η φορολογία παρά τα αυξημένα έσοδα από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής.

Η κυβέρνηση έχει ήδη προχωρήσει σε σημαντικές μειώσεις φόρων που ενισχύουν τα εισοδήματα των πολιτών και θα συνεχίσει στον ίδιο δρόμο που εξασφαλίζει ανάπτυξη με κοινωνική δικαιοσύνη. Αναφέρεται ενδεικτικά η μείωση του εισαγωγικού φορολογικού συντελεστή από το 22% στο 9% πράγμα που είναι ακόμα μεγαλύτερο όφελος για τους φτωχότερους. Αναφέρονται επίσης η μείωση της φορολογίας εισοδήματος ειδικά για τις οικογένειες με παιδιά, η μείωση του ΕΝΦΙΑ και των ασφαλιστικών εισφορών, η κατάργηση της ασφαλιστικής εισφοράς αλληλεγγύης για τους συνταξιούχους. Μειώσαμε 50 φόρους κατά τη διάρκεια της πρώτης μας θητείας, άλλους 10 κατά τον πρώτο χρόνο μετά τις εκλογές του 2023 και προχωρούμε το 2025 σε μείωση άλλων 12 φόρων.

Άλλωστε σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat η Ελλάδα το 2023 είχε τη μεγαλύτερη μείωση ως προς το ΑΕΠ μεταξύ των «27» καθώς το ποσοστό των φόρων ως προς το ΑΕΠ μειώθηκε από 42,8% το 2022 σε 40,7% το 2023. Η κυβέρνηση εφαρμόζοντας το σωστό μείγμα πολιτικής έχει καταφέρει να έχει παραπάνω έσοδα, με χαμηλότερους φόρους.

5. Ποιες είναι οι αυξήσεις αποδοχών που θα εφαρμοστούν μέχρι το τέλος της χρονιάς και το 2025;

Προβλέπονται οι ακόλουθες αυξήσεις αποδοχών για το 2025:

1. Αύξηση των συντάξεων κατά 2,4%.
2. Οριζόντια αύξηση των μισθών στο Δημόσιο ώστε ο εισαγωγικός να μην υπολείπεται του επιπέδου του κατώτατου μισθού.
3. Κίνητρο προσέλκυσης ιατρών σε προβληματικές και άγονες περιοχές.
4. Αύξηση κατά 20% της αποζημίωσης των νυχτερινών των ένστολων (αστυνομία, πυροσβεστικό σώμα, λιμενικό, ένοπλες δυνάμεις).
5. Αύξηση του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος για τα περιφερειακά Πανεπιστήμια.
6. Αύξηση των αποδοχών σπουδαστών στρατιωτικών σχολών.

Επιπλέον τον Δεκέμβριο του 2024 θα δοθούν οι ακόλουθες ενισχύσεις:

7. Έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε συνταξιούχους με προσωπική διαφορά 100 έως 200 ευρώ.
8. Μία επιπλέον δόση στους δικαιούχους επιδόματος παιδιού του ΟΠΕΚΑ.
9. Ενίσχυση 200 ευρώ για δικαιούχους επιδομάτων αναπηρίας του e-ΕΦΚΑ.
10. Ενίσχυση 200 ευρώ για δικαιούχους επιδόματος ΑΜΕΑ ΟΠΕΚΑ.
11. Ενίσχυση 200 ευρώ για τους ανασφάλιστους υπερήλικες.
12. Επιπλέον 50% του μηνιαίου επιδόματος στους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

6. Και ποιοι φόροι θα μειωθούν την επόμενη χρονιά;

Οι 12 μειώσεις φόρων το 2025 είναι οι εξής:

1. Μείωση 1% των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2025.
2. Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες.
3. Μονιμοποίηση της επιστροφής του ΕΦΚ στο αγροτικό πετρέλαιο.
4. Απαλλαγή φόρου εισοδήματος για κενά ακίνητα που θα ενοικιαστούν.
5. Απαλλαγή από ΦΠΑ για νέα κτίρια (επέκταση το 2025).
6. Κατάργηση τέλους σταθερής τηλεφωνίας για συνδέσεις με οπτική ίνα.
7. Απαλλαγή από το φόρο ασφαλιστρού (15%) συμβολαίων υγείας για παιδιά έως 18 ετών.
8. Φοροαπαλλαγή οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων.
9. Μείωση ΕΝΦΙΑ κατά 20% για κατοικίες που ασφαρίζονται για φυσικές καταστροφές.
10. Αυτοτελής φορολόγηση εφημεριών ιατρών ΕΣΥ με συντελεστή 22%.
11. Κίνητρα συγχωνεύσεων και εξαγορών.
12. Μείωση φόρων χαρτοσήμου σε μια σειρά από συναλλαγές.

7. Πώς συνδυάζεται η φιλοαναπτυξιακή πολιτική που λέτε ότι εφαρμόζετε, με τα υψηλά πλεονάσματα; Αφού η σφιχτή δημοσιονομική πολιτική περιορίζει την ανάπτυξη.

Η κυβέρνηση εφαρμόζει το κατάλληλο μείγμα πολιτικής που συνδυάζει τη δημοσιονομική σύνεση με την ανάπτυξη. Και αυτό αποδεικνύεται με στοιχεία:

Η Ελλάδα παρουσιάζει πολύ υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης από τη ΕΕ και την ευρωζώνη (2,3% το 2023, 2,2% το 2024 και 2,3% το 2025 με αντίστοιχους ρυθμούς 0,4 %, 0,9% και 1,5% για την ΕΕ).

Ταυτόχρονα η Ελλάδα το 2025 θα έχει το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, συνολικό έλλειμμα που θα αγγίξει το μηδέν και τους ταχύτερους ρυθμούς μείωσης του δημόσιου χρέους στο σύνολο των 27 κρατών – μελών της ΕΕ. Πράγμα πολύ σημαντικό σε περίοδο διεθνών αναταράξεων.

Έχουμε ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις επειδή καταφέρνουμε, με λιγότερους φόρους να έχουμε περισσότερα έσοδα μειώνοντας τη φοροδιαφυγή και ταυτόχρονα επιτυγχάνουμε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης από την ΕΕ.

8. Ποιες είναι οι παρεμβάσεις για την Υγεία και την Παιδεία στον Προϋπολογισμό του 2025;

Στην Υγεία το 2025 οι δαπάνες θα είναι αυξημένες κατά 74% σε σχέση με το 2019. Η αύξηση είναι η μεγαλύτερη σε σχέση με όλα τα υπόλοιπα υπουργεία. Ειδικά οι δαπάνες για τα νοσοκομεία θα είναι αυξημένες κατά 120% σε σχέση με το 2019. Προς αυτήν την κατεύθυνση αξιοποιήθηκαν πόροι από τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Παράλληλα προβλέπεται αύξηση των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και του Ταμείου Ανάκαμψης κατά 285 εκατ. ώστε να επιταχυνθεί η ανακαίνιση των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας, καθώς και οι απαραίτητες πιστώσεις ώστε να καλυφθεί η απώλεια εσόδων του ΕΟΠΥΥ από τη μείωση κατά μία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών για υγειονομική περίθαλψη.

Για το Υπουργείο Παιδείας ο τακτικός Προϋπολογισμός αυξάνεται κατά 141 εκατ. έναντι του Προϋπολογισμού 2024, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εκτός Ταμείου Ανάκαμψης αυξάνεται κατά 115 εκατ. έναντι του Προϋπολογισμού 2024. Το Ταμείο Ανάκαμψης είχε αυξημένες απορροφήσεις το 2024 (305 εκατ.) και αναμένονται να απορροφηθούν άλλα 202 εκατ. το 2025.

9. Ποιο είναι το κόστος για τα εξοπλιστικά προγράμματα που υλοποιεί η κυβέρνηση;

Η εξυγίανση των οικονομικών του κράτους επιτρέπει την κάλυψη εθνικών αναγκών όπως η ενίσχυση των εξοπλιστικών προγραμμάτων. Οι φυσικές παραλαβές - καθώς αναμένεται μεταξύ άλλων η παραλαβή των φρεγατών Belharra – αναμένεται να αυξηθούν κατά 746 εκατ. το 2025 και να διαμορφωθούν σε 1,641 δισ. έναντι 896 εκατ. το 2024. Συνολικά οι δαπάνες για την Άμυνα το 2025 θα είναι αυξημένες κατά

73% σε σχέση με το 2019. Η δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση στον Προϋπολογισμό μετά την αύξηση των δαπανών για την υγεία. Είναι έμπρακτη απόδειξη ότι η κυβέρνηση στηρίζει τις Ένοπλες Δυνάμεις και θωρακίζει την Ελλάδα από οποιαδήποτε επιβουλή.

10. Τι απαντάτε σε όσους υποστηρίζουν ότι οι αυξήσεις των μισθών εξανεμίζονται από την ακρίβεια. Γιατί δεν προχωράτε σε μείωση του ΦΠΑ ώστε να πέσουν οι τιμές;

Κανείς δεν αγνοεί ότι η ακρίβεια περιορίζει την αγοραστική δύναμη των πολιτών, και ότι το πρόβλημα του πληθωρισμού όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς οξύνθηκε τα προηγούμενα χρόνια. Αντιλαμβανόμαστε πλήρως τους πολίτες. Όμως δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε και τα εξής:

Πρώτον, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Eurostat, κατά την περίοδο 2019-2023 το πραγματικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ στη χώρα μας αυξήθηκε κατά 8,5% έναντι 3,3% στην ΕΕ.

Δεύτερον, το μέσο διαθέσιμο εισόδημα κατά την ίδια περίοδο αυξήθηκε κατά 22,9% έναντι 18% στην ΕΕ. Η αύξηση του μέσου διαθέσιμου εισοδήματος στην Ελλάδα είναι αρκετά μεγαλύτερη από τη σωρευτική αύξηση των τιμών (22,9% έναντι 13,1%).

Τρίτον, αν συμπεριλάβουμε και το 2024, η αύξηση των αποδοχών από το 2019 έως το 2024 για μισθωτό που λαμβάνει τον κατώτατο μισθό, ανέρχεται σε περίπου 28%, ενώ οι συνολικές αμοιβές εξαρτημένης εργασίας αυξήθηκαν κατά 20%. Αντίστοιχα στο διάστημα 2019 - 2024 η σωρευτική αύξηση του γενικού δείκτη τιμών υπολογίζεται σε 16,5%. Δηλαδή οι αποδοχές αυξήθηκαν τόσο στους εργαζόμενους με τον κατώτατο μισθό όσο και συνολικά αντισταθμίζοντας τις αυξήσεις του πληθωρισμού.

Επίσης και το 2025 προβλέπεται αύξηση των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας κατά 3,4% και των αμοιβών ανά εργαζόμενο κατά 2,7%, δηλαδή με ρυθμό μεγαλύτερο του πληθωρισμού που αναμένεται να υποχωρήσει στο 2,1%. Η δε Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το 2025 προβλέπει ακόμη μεγαλύτερη αύξηση των αμοιβών εξαρτημένης εργασίας κατά 4,1% και των αμοιβών ανά εργαζόμενο κατά 3,2%.

Από όλα τα παραπάνω, προκύπτει σαφώς ότι παρά το πληθωριστικό σοκ που πυροδότησε η ενεργειακή κρίση του 2022, οι αμοιβές των εργαζομένων έχουν αυξηθεί σε πραγματικούς όρους, κάτι το οποίο αποτυπώνεται και στην αύξηση της κατανάλωσης, των καταθέσεων και της μείωσης του ιδιωτικού χρέους.

Τα εισοδήματα ενισχύονται με μόνιμα μέτρα μείωσης φόρων και αύξησης αποδοχών όπως αυτά που εφαρμόζει η κυβέρνηση, με αύξηση των επενδύσεων που μεγαλώνει την πίτα της οικονομίας, και με παρεμβάσεις ενίσχυσης του ανταγωνισμού. Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν, ούτε γίνονται θαύματα. Αλλά σαφώς υπάρχει πρόοδος.

Σε σχέση με τον ΦΠΑ έχουμε επισημάνει εξάλλου ότι – όπως έγινε και σε άλλες χώρες όπου το μέτρο εφαρμόστηκε – καταλήγει σε μείωση των εσόδων του Δημοσίου χωρίς να επωφελούνται οι καταναλωτές αλλά οι ενδιάμεσοι στην αλυσίδα εφοδιασμού. Στις παρούσες οικονομικές συνθήκες, η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου εξυπηρετείται καλύτερα από την μείωση της άμεσης φορολογίας εισοδήματος, η οποία και το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων αυξάνει, και είναι φιλικότερη

προς την ανάπτυξη λόγω της θετικής της επίδρασης στις επενδύσεις και την κινητροδότηση της αυξημένης συμμετοχής στην αγορά εργασίας.

11. Μια από τις βασικές αιτίες της κρίσης ήταν το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Το γεγονός ότι και πάλι οι εισαγωγές αυξάνονται πιο γρήγορα από τις εξαγωγές δεν είναι ανησυχητικό;

Παρακολουθούμε πολύ στενά τις εξελίξεις στον τομέα αυτό. Αντικειμενικά οι όποιες εξελίξεις συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με έκτακτα γεγονότα. Το 2020 ήταν η χρονιά του κορονοϊού η οποία έπληξε σημαντικά τα έσοδα μας από τουρισμό, και το ίδιο ισχύει (σε μικρότερο αλλά σημαντικό βαθμό) και για το 2021. Το 2022 ήταν η χρονιά της ενεργειακής κρίσης, η οποία έπληξε σφοδρά το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και μέρος του σημαντικού αυτού κόστους μεταφέρθηκε και το 2023.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, για την περίοδο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2024 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε κατά περίπου 1 δισ. σε σχέση με το 2023. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται αφενός στη μείωση (2,4%) της αξίας των εξαγωγών αγαθών λόγω της πτώσης των τιμών των καυσίμων και σε αύξηση (1,9%) των εισαγωγών η οποία όμως οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισαγωγών βιομηχανικών αγαθών και εξοπλισμού (λόγω της αύξησης των βιομηχανικών επενδύσεων και της παραγωγής) και λιγότερο σε καταναλωτικά αγαθά. Αντίθετα, το ισοζύγιο υπηρεσιών (τουρισμός, μεταφορές) εμφανίζει μεγαλύτερο πλεόνασμα (16 δισ. στο 8μηνο έναντι 15,5 δισ. πέρυσι)

Υπενθυμίζεται ότι από το 2019 έως το 2024 οι επενδύσεις σε τρέχουσες τιμές έχουν αυξηθεί κατά 84%, που είναι η μεγαλύτερη αύξηση σε όλη την ΕΕ, οι εξαγωγές την ίδια περίοδο έχουν αυξηθεί 44% ενώ έχουν διπλασιαστεί ως ποσοστό του ΑΕΠ σε σχέση με το 2008. Επίσης, την περίοδο 2020–2022 το μερίδιο των αγαθών στις εξαγωγές ξεπέρασε σημαντικά το αντίστοιχο μερίδιο των υπηρεσιών και το 2023 η αναλογία ήταν περίπου 50-50, (ενώ παλιότερα η αναλογία ήταν 2 προς 3). Ταυτόχρονα, έχει αυξηθεί το μερίδιο των εξαγωγών υψηλής τεχνολογίας στο σύνολο των εξαγωγών αγαθών.

Τα στοιχεία δείχνουν λοιπόν ότι το παραγωγικό μοντέλο αλλάζει με σημαντικό ρυθμό. Θα συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση, στοχεύοντας σε υψηλή ανταγωνιστικότητα για τα ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες, περαιτέρω αύξηση των επενδύσεων και ακόμα μεγαλύτερη εξωστρέφεια για την οικονομία μας.

12. Γιατί η κυβέρνηση σπεύδει να αποπληρώσει μεγαλύτερο τμήμα του δημόσιου χρέους από αυτό που είμαστε υποχρεωμένοι να εξυπηρετούμε;

Για δύο λόγους. Ο πρώτος είναι ότι η αποπληρωμή των δανείων μειώνει τους τόκους που καταβάλλει κάθε χρόνο ο Προϋπολογισμός, δηλαδή οι φορολογούμενοι. Υπενθυμίζεται ότι η δαπάνη για τόκους είναι της τάξης του 3% του ΑΕΠ. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η πρόωγη αποπληρωμή στέλνει διεθνώς το μήνυμα της εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών (σε μια περίοδο που πολλές και μεγάλες χώρες της ΕΕ

αντιμετωπίζουν υπερβολικά ελλείμματα) και ενισχύει, σε ταραγμένους καιρούς, την εμπιστοσύνη των αγορών και των επενδυτών. Αυτό με τη σειρά του έχει θετικά αποτελέσματα στο κόστος δανεισμού του ελληνικού δημοσίου, όπως επιβεβαιώνεται και από τα θετικά αποτελέσματα που είχαν όλες οι πρόωρες αποπληρωμές χρέους από το 2019 και ύστερα. Είναι ενδεικτικό ότι το 2024 το ελληνικό δεκαετές ομόλογο διαπραγματεύεται με χαμηλότερη απόδοση έναντι του ιταλικού και προσεγγίζει την απόδοση του ισπανικού. Η μείωση αυτή περνάει και στα επιτόκια δανεισμού του ιδιωτικού τομέα, και των επιχειρήσεων αλλά και των νοικοκυριών. Και μικρότερα επιτόκια δανεισμού για τις επιχειρήσεις σημαίνει περισσότερες επενδύσεις, μεγαλύτερη απασχόληση και υψηλότερους μισθούς. Ταυτόχρονα, δεν πρέπει να ξεχνάμε και το στοιχείο της δικαιοσύνης ανάμεσα στις παρούσες και τις μελλοντικές γενιές, το οποίο υπηρετεί μια σωστή πολιτική έγκαιρης αποπληρωμής του υψηλού δημοσίου χρέους. Εν πάση περιπτώσει θυμίζουμε σε όλους όσους ασκούν κριτική ότι χάρη στη δική μας στρατηγική για τη μείωση του χρέους, αλλά και χάρη στην επενδυτική βαθμίδα, οι Έλληνες φορολογούμενοι θα πληρώσουν 800 εκατ. ευρώ λιγότερα σε βάθος δεκαετίας μόνο για όσα δανείστηκε η χώρα το 2024,

13. Ωστόσο το χρέος παραμένει το υψηλότερο στην ΕΕ.

Η χώρα μας πέτυχε την γρηγορότερη μείωση δημοσίου χρέους που έχει καταγραφεί ποτέ στην ιστορία της ευρωζώνης, γεγονός που οφείλεται στην ανάπτυξη της οικονομίας και τη συνετή δημοσιονομική πολιτική. Ο λόγος του Δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ ήταν 209,4% του ΑΕΠ το 2020 και προβλέπεται να μειωθεί φέτος (2024) στο 154%, και το 2025 στο 147,5%. Μιλάμε δηλαδή για μείωση κατά 61,9% του ΑΕΠ σε διάστημα πέντε ετών. Δεν είναι κρυφό ούτε αποτελεί είδηση ότι το υψηλό δημόσιο χρέος ήταν διαχρονικά δομικό πρόβλημα για τη χώρα μας και ασφαλώς το χρέος παραμένει υψηλό με βάση τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Ταυτόχρονα δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε την πρόοδο τα τελευταία χρόνια, η οποία και σημαντική συνεισφορά έχει στην αύξηση του ΑΕΠ και της απασχόλησης, αλλά και θα συνεχιστεί προκειμένου να σταματήσουμε να επιβαρύνουμε τις επόμενες γενιές και να σπάσουμε τον φαύλο κύκλο των δημοσιονομικών κρίσεων. Δεν υπάρχει άλλωστε διεθνές μέσο ενημέρωσης που δεν το αναγνωρίζει!

14. Ενώ οι επενδύσεις αυξάνονται, εν τούτοις παραμένουν χαμηλότερες σε σχέση με την Ευρώπη. Μήπως η ανάπτυξη προέρχεται και πάλι από την κατανάλωση;

Οι επενδύσεις στην Ελλάδα έχουν αυξηθεί σημαντικά. Από το 2019 έως το 2024 όπως αναφέρθηκε, οι επενδύσεις σε τρέχουσες τιμές έχουν αυξηθεί κατά 84%, που είναι η μεγαλύτερη αύξηση σε όλη την ΕΕ. Ειδικά οι δημόσιες επενδύσεις έχουν αυξηθεί κατά 150% μεταξύ 2019 και 2025.

Ενώ το 2019 οι επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν 11%, το 2025 θα φθάσουν στο 17,5% του ΑΕΠ έναντι του 20,8% στην Ευρωζώνη. Άρα το επενδυτικό κενό της χώρας μας θα περιοριστεί στις 3,3 ποσοστιαίες μονάδες ενώ το 2019 ήταν πάνω από 10%!

Βεβαίως έχουμε ξεκινήσει από χαμηλή βάση, και η οικονομία μας παρουσιάζει ακόμα σημαντικό επενδυτικό κενό. Αλλά έχουμε κάνει σημαντική πρόοδο στην κάλυψή του, και αυτό θα συνεχιστεί και την χρονιά που έρχεται.

Το 2025 οι επενδύσεις αναμένεται να αναδειχθούν σε κινητήρια δύναμη της ανάπτυξης αντικαθιστώντας την ιδιωτική κατανάλωση, που είχε το μεγαλύτερο μερίδιο τα προηγούμενα χρόνια. Συγκεκριμένα ο ρυθμός της αύξησης των επενδύσεων προβλέπεται να φθάσει σε 8,4% το 2025, έναντι 6,7% το 2024. Οι επενδύσεις σε εξοπλισμό αναμένεται να αυξηθούν κατά 11,1 % και σε κατασκευές κατά 8,1 %.

Αυτά είναι τα αποτελέσματα της φιλοεπενδυτικής πολιτικής που εφαρμόζει η κυβέρνηση σε συνδυασμό με την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στις προοπτικές της οικονομίας που αποτελεί τη βάση για την προσέλκυση επενδύσεων.

15. Η τελευταία έκθεση του ΟΟΣΑ δείχνει ότι είμαστε στις τελευταίες θέσεις στο επίπεδο των μισθών. Πώς συμβιβάζονται οι «μισθοί Βουλγαρίας» με το αφήγημα της κυβέρνησης για την καλή πορεία της οικονομίας;

Κατ' αρχήν τα τελευταία στοιχεία δείχνουν ότι στο διάστημα μεταξύ 2019 και α' τριμήνου 2024 η Ελλάδα σημειώνει μία από τις μεγαλύτερες αυξήσεις εισοδημάτων μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Στην Ελλάδα τα πραγματικά εισοδήματα, δηλαδή τα εισοδήματα αφού αφαιρεθεί η επίδραση του πληθωρισμού, αυξάνονται, και αυτό επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ και η Eurostat, και αποτυπώνεται και στην αύξηση της κατανάλωσης, των καταθέσεων και της μείωσης του ιδιωτικού χρέους. Αυτό άλλωστε φαίνεται και από την κατάταξη της Ελλάδας στην πραγματική ατομική κατανάλωση (actual individual consumption) σε όρους αγοραστικής δύναμης, όπου το 2023 η χώρα μας βρίσκεται στο 79% του Ευρωπαϊκού μέσου όρου, πάνω από έξι άλλα κράτη-μέλη. Και σε αυτό το μέγεθος η Ελλάδα παρουσιάζει υψηλότερο ρυθμό αύξησης από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, καθώς μεταξύ 2019-2023 παρουσίασε σωρευτική μεταβολή της τάξης του 23,4%, έναντι 19,4% του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι καλύφθηκε το κενό που δημιουργήθηκε από τη δραματική δεκαετή οικονομική κρίση, ούτε ότι η Ελλάδα έχει πετύχει τη σύγκλιση. Σημαίνει όμως ότι έχουμε κάνει σημαντικά βήματα και θα συνεχίσουμε στον ίδιο δρόμο εφόσον εφαρμόζεται η ίδια συνετή δημοσιονομική και φιλοεπενδυτική πολιτική.

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές το 2024 έχει αυξηθεί κατά 30% έναντι του 2019 και σε σταθερές τιμές (αφαιρώντας δηλαδή την επίδραση του πληθωρισμού) κατά 11%. Και αυτό παρά το γεγονός ότι είχαμε να αντιμετωπίσουμε δύο μεγάλες κρίσεις: τις συνέπειες του κορονοϊού και την ενεργειακή κρίση. Αυτός είναι ο δρόμος για τη σύγκλιση και σε αυτήν την πορεία θα παραμείνει η κυβέρνηση.

16. Ωστόσο η ανεργία παραμένει σε διψήφιο ποσοστό. Είστε ικανοποιημένοι;

Η ανεργία το 2025 προβλέπεται ότι σε ετήσια βάση θα μειωθεί σε μονοψήφιο ποσοστό (9,7%) για πρώτη φορά από το 2009. Ήδη σύμφωνα με τα στοιχεία της

ΕΛΣΤΑΤ από τον Ιούνιο του 2024 έχει πέσει κάτω από 10% και τον Σεπτέμβριο του 2024 σε 9,3% ενώ το 2019 ήταν 17,9%. Είναι η μεγαλύτερη μείωση ανεργίας σε ολόκληρη την ΕΕ. Στο διάστημα αυτό δημιουργήθηκαν 500.000 νέες εργασίες, οι οποίες (σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία) κατά μέσο όρο αμείβονται καλύτερα σε σχέση με το 2019. Στην πρόοδο αυτή συνέβαλαν τόσο οι επιχειρήσεις όσο και το Δημόσιο με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, τα προγράμματα κατάρτισης και τις πολιτικές απασχόλησης. Και αυτές τις προϋποθέσεις, που είναι απαραίτητες για την δημιουργία περισσότερων και καλύτερα αμειβόμενων θέσεων απασχόλησης, δημιούργησε η σωστή οικονομική και δημοσιονομική πολιτική που σταθερά ακολουθούμε τα τελευταία πέντε χρόνια. Και στην ίδια κατεύθυνση θα κινηθούμε και το 2025, και τα επόμενα χρόνια.

ΑΠΟ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ